

Civilisationens våld

Varje dag omges vi av ett subtilt våld. Ett våld som inte syns men som fungerar som ett kitt i den textur som omger oss och håller våra liv sammanflätade. Bara ett rejält steg ut från ledet kan påminna oss om vad som händer när vi inte följer strömmen och vari våldet ligger. Bara utifrånperspektivet ger oss möjlighet att se våld för vad det är och reagera på det som våld.

Från barnsben får vi höra berättelsen om det civiliserade djuret människan som skiljde sig från djuren och gick sin egen väg. En väg som tagit henne till nya höjder av teknologisk utveckling. Från denna höjd blickar vi ut över det rike som tilldelades oss av den abrahamitiska guden i första mosebok och det vi ser nedanför är ett kaos i behov av en hjälpande hand. Från vår höjd kan vi blicka ut över vårt rike och alla de resurser som står till vårt förfogande, men vi har förlorat möjligheten att se sambanden som pågår där nere. Sambanden som för länge sedan var så viktiga att de kunde forma våra liv.

I ett samhälle som ser allting i sin omgivning som en potentiell resurs för exploatering får våldet en helt annan form än det våld som sker i

det "urtidskaos" som människan kravlat sig ur. Istället för att ta efter behov och ge tillbaka efter möjlighet har vi genom jordbruket funnit en väg att samla resurser på hög och ackumulera värde på ett sätt som tidigare inte var möjligt. Det ackumulerade värdet bidrar till att uppdelat samhället i klasser när vissa kan unna sig lyxen att inte längre arbeta med att införskaffa mat. På så sätt kunde vissa delar av samhället börja specialisera sig på administration, hantverk och inte minst krig. Allt eftersom att de nya stadskulturen växer kräver de nämligen allt mer import av resurser för att kunna fortsätta växa och allt som oftast befinner sig dessa resurser på någon annans mark. Detta gör kriget både logiskt och nödvändigt. Människor såväl som djur och växter blir medel mot nya mål: expansion, makt och kontroll.

Expansion, makt och kontroll har sedan dess följt den västerländska kulturens framfart över jorden. Den värld som under hundratals år närt människor blev satt under plogens tyngd. Marker avgränsades och alla arter bortsett från människans grödor och domesticerade djur utrotades eller drevs bort. Den mångfald som är grundstenen i naturliga ekosystem slogs undan. Resultatet blev att många tidigare jordbrukskulturer gick under då deras ekosystem

kollapsade och deras jordbruksmarker eroderade.

I de första städerna, som byggdes i och med jordbrukets uppkomst bodde människor med betydligt högre dödlighet och sämre hälsa än de som ännu livnärde sig som jägare och samlare eller som bodde på landsbygden. Kvinnan förpassades till hemmet och ökad barnafödelse blev en självreproducerande logik då många barn innebar många arbetare på jordbruket samtidigt som överskottet på mat gjorde en explosionsartad befolkningsökning möjlig. Städerna växte sig snart så stora att de inte kunde försörja sig själva med mat och de blev därför nödgade att hämta sin föda från marker längre bort från staden, det vill säga någon annans marker.

Städer blev därför även centrum för makt, politisk såväl som militär. Militär makt blev en nödvändighet för stadsstaten som hela tiden behövde expandera sina marker. Deras teknologi och stora antal gjorde dem överlägsna mot kringliggande folkslag. Makten utövades mellan stad och landsbygd i en parallell till kultur och natur där kulturen tog en allt större del av kakan.

I den spänning som uppstod mellan kultur och natur började stadskulturen sträva efter kontroll över naturen. Tidigare sätt att leva i samklang med naturen nedvärderades och glömdes bort trots att de representerade den största andelen av människans tid på jorden.

Denna tidigare livsstil hänades i civilisationens saga som blev den dominerande: Sagan om hur expansion, makt och kontroll varit och förblir nödvändigt för att stävja det naturliga kaos där växter, djur och de människor som inte följer civilisationens väg ingår. Sagan gick från generation till generation och reproducerade sig själv genom tiderna, den fick ett eget liv och spred sig över jorden tills det inte längre fanns någon plats kvar för expansion, tills det inte längre fanns någonstans att vända sin makt än inåt. Arbetsfördelning och makt-centralisering fortgår fortfarande. Imperialismen och fascismen dog inte under 1900-talet, utan ändrade bara form till mer rumsrena och accepterade system.

Det totalitära kapitalistiska systemet som uppstod genom denna process strävar efter en ohejdbar ekonomisk expansion, oändlig makt och full kontroll. Det är inte lite att gapa efter i en ändlig värld, med en komplexitet som vi i ärlighetens namn inte kan utge oss för att kunna greppa. Det andro-intellektuella tänkande som fört oss hit, till stupets kant vill gärna utge sig för att kunna uppnå absolut kunskap, men verklighetens oändliga komplexitet sätter oss ständigt på pottan.

Vad vi istället skapat är ett samhälle som tar ut mer än sin beskärda del. Vi har blivit en organism som tar från det naturen ger utan att vilja bidra själva, en slags parasit.

När vi märker de negativa

konsekvenserna av vårt handlande löser vi inte detta genom att ändra våra grundinställningar utan genom att istället skjuta undan problemet och överföra det till en annan tid, eller en annan plats. Någonstans finns det någon som betalar för dina privilegier, någon som är mindre privilegierad än du och som på sätt och vis är offer för ditt våld. Det kan vara de människor som fördrivits från sin mark för att odla din mat, eller de framtida generationer vars resursbas utarmas av den kultur du deltar i, eller de djur som dör när deras habitat förstörs av klimatförändringar.

När vi betraktar de ting som omger oss som produkter att konsumera följer vi lockelsen från den saga som vi fått berättade för oss. Istället för att inleda en relation med en plats eller en individ ser vi nyttan som något kan ge oss och individens värde faller därför i glömska. Detta är fallet i alla former av förtryck där man vägrar att se en individ utan istället bara ser en representant för en grupp som man tillskrivit ett visst värde.

Det våld som utövas av en part som befinner sig högre upp i samhällets hierarki mot en part som befinner sig längre ner är alltid rationaliserat utifrån samhällets normer. När en part lägre ner utövar våld uppåt i hierarkin bemöts detta oftast däremot av förskräckelse och avstånds-

tagande, även om det våld som utövas uppåt oftast endast är en bråkdel av det våld som ständigt strömmar nedåt. När vi slutar lyssna på civilisationens saga börjar dessa relationer av våld att framträda allt tydligare. När vi slutar lyssna kan vi anta det utanförperspektiv som krävs för att se vardagen för vad den är: ett komplext system av maktrelationer baserade på ett subtilt underliggande våld som har sin grund i vårt avståndstagande från den naturliga ordningen. Ett system som upprätthålls av myter och våld och som motiverar det system av expansion, makt och kontroll som omger oss varje dag.

*...och statens monopol
på detsamma*

Vi påminns om detta, om än indirekt, när vi varje dag tvingas arbeta bara för att berättiga vår egen existens. Vi är så insnärjda i ett system av beroende, skapat av allt mer detaljerad arbetsfördelning, att vi lurats att tro att detta är det enda sättet att leva. Pappersvändaren måste vända papper så att han får pengar att köpa mat för så att matförpackaren kan behålla sitt jobb och köpa hemelektronik som importerats av pappersvändarens företag. Snuten måste finnas där för att se till att ingen kommer på något smidigare sätt att göra saker på.

Vi påminns om denna ordnings hegemoni om vi försöker ställa oss

utanför systemets gränser (vilka ibland, men inte alltid sammanfaller med lagens gränser). Om vi inte vill betala hyra och köpa mat importerad från andra sidan världen utan bara leva, om vi inte vill välja mellan olika märken av platt-tv-apparater utan vill göra andra val som för oss känns mer relevanta men som faller utanför samhällets accepterade gränser. När vi tar våra första steg utanför dessa gränser så vet vi redan vid resans början att det en dag plötsligt kommer att stå en snut (eller oftast flera) i vår väg.

Hegemonins tolkningsföreträdare säger till oss polisen finns till för att skydda oss från andra, men vilka dessa andra som vi ska skyddas ifrån egentligen är för några är en högst subjektiv fråga. Ingen polis ingriper när makthavare tar beslut som får förödande konsekvenser eller när arbetsköpare trampar ner på arbetare. Det är inget snack om att snuten finns till för att bevara den rådande ordningen. Återigen

rationaliseras det våld som rör sig nedåt i hierarkin, från makthavarna mot folket.

Vi hatar snuten eftersom vi av dem påminns att vi inte är tillräckligt betrodda för att få leva våra liv efter eget huvud. De påminner oss om att vi inte tillåts driva bort nazister från våra egna torg. Vi påminns om att vi inte längre har möjlighet att själva lösa våra konflikter och skapa vår egen rättvisa utan att gå via överhetens rättsmaskineri.

Vi hatar snuten eftersom de precis som oss bara kan angripa symptomen på ett samhälle som tappar masken på grund av sin egen brist på jämlikhet. De påminner oss om att inte ens de som säger sig har makten har makt nog att lösa de konflikter som vi ställs inför i det komplexa och konfliktfyllda samhälle som tog sitt avstamp i arbetsfördelning, maktcentralisering och värdeackumulering.

Det vi hatar i snuten är maktthavarnas våldsmonopol och vår egen maktlöshet inför samhällets intryck på oss. Vi läser dagligen om vad som händer runt omkring oss utan att ha möjlighet att på ett substantiellt sätt påverka. Vi påminns om vår maktlöshet och hur mycket vi egentligen är beroende av överheten. Genom snutens agerande cementeras den hierarkiska ordning som vårt samhälle baseras på. Snuten är piskan som håller oss i led, men handen som svingar den är statens hegemoniska maktmonopol. Detta, menar de som dikterar vår världsbild, är det enda sättet

att leva om inte människan ska förfalla i våld och kaos. Vi förleds att det är denna gemenskap vi måste tjäna och underordna oss om vi ska kunna leva i fred med varandra.

En annan

gemenskap är möjlig...

Idag erbjuds vi en gemenskap baserad på nationalstatens enhet, den är grunden för vår rättvisa och trygghet. Vi sägs ingå i ett gemensamt projekt med alla de andra människor som bor inom gränserna för "vår" nationalstat. På sätt och vis är detta också sant, vi ingår i ett projekt. Problemet är dock att detta projekt inte på något sätt kan ses som vårt eget och att den gemenskap som vi erbjuds är en inbillad sådan. Nationalismen är ett projekt som syftar till att förena arbetssäljare och arbetsköpare, två grupper med diametralt skilda intressen, i samma gemenskap. Nationalstaten är på så sätt ett av kapitalismens främsta verktyg, tillsammans med snutens våldsmonopol.

En annan viktig del av kapitalismen är det privata ägandet och privat ekonomi. Denna institution tjänar till att isolera oss från varandra inom den inbillade gemenskapen och göra oss alla till fränskilda öar. En privat ekonomi och ägande innebär att du blir mer beroende av din

arbetsköpare än av de personer i din närhet som du skulle kunna förlita dig på. Om du får sparken är du körd, om du blir för gammal och inte längre kan sälja din tid är du körd. I de flesta moderna samhällen kompenserar man detta genom att upprätta ett välfärdssystem som avhjälper det direkta problemet (att människor riskerar att svälta ihjäl om de blir av med jobbet), men som inte adresserar problemet med avsaknad av gemenskap och isolation av individen.

Även i socialistiska samhällen (om några sådana nu har existerat), kvarstår alltså problemet att en verklig gemenskap saknas. En verklig gemenskap är en grupp där alla har en möjlighet att lära känna och utveckla band till varandra. Det är en grupp som har utvecklat starka band av ömsesidigt beroende. Denna form av gemenskap erbjuds inte av varken socialdemokratisk välfärdspolitik eller via sovjetstyre. Även om sovjeterna gjordes små nog att kunna passera som verkliga gemenskaper blir den process av maktcentralisering som krävs för att genom sovjeter driva en union grovt

antisocial.

Inte heller kärnfamiljen kan ersätta denna ursprungliga gemenskap. Kärnfamiljen är en produkt av industrialiseringens urbanisering och innebär att vi separeras in i små grupper istället för de tidigare storfamiljerna. Detta har långtgående konsekvenser kulturellt och socialt. Ju färre människor vi omges av när vi växer upp desto färre intryck kan vi ta till oss. Inom homooptionsdebatten påstår konservativa debattörer att ett barn har rätt till en manlig och en kvinnlig förebild. Jag skulle vilja påstå att alla barn borde ha rätt till ett mycket större antal förebilder av olika kön och åldrar än så för att kunna utvecklas till mer dynamiska människor med ett starkt socialt skyddsnät som sträcker sig över generationsgränserna. Kanske skulle detta även leda till ett samhälle där män kan relatera till barn på ett nytt sätt och på så sätt skapa söner som inte definierar sig själva genom individualisering och tävlan.

Bristen på gemenskap skapar stress hos människan som i grunden är en flockvarelse med stora sociala behov. Att vara utlämnad till sina egna färdigheter i en värld där det enda sättet att överleva är att sälja sin tid framkallar stress eftersom det för oss är en onaturlig situation. Precis som ett djur som lever hela sitt liv instängt i en bur som inte på långa vägar motsvarar dess naturliga behov, utvecklar människan beteenden för att hantera stressen i att

sakna en gemenskap. Vi söker gemenskaper med människor vi ser på TV, vi söker tillfällig förlösning från vår ångest genom droger, konsumtion, våld etc. Precis som grisar inom köttindustrin utvecklar svans-bitning och kannibalism som en reaktion på sitt depraverade tillstånd utvecklar vi neuroser och psykoser.

Ett exempel på denna patologi inom mänskligt psyke som används frekvent av filosofen John Zerzan är den ökade frekvensen av massmord på amerikanska skolor, utförda av elever med en oerhört destruktiv dödslängtan. Många fler exempel på hur människor kanalisera sin ångest skulle kunna listas.

Vi söker undermedvetet vägar för att återskapa vår förlorade stamgemenskap men några verkliga gemenskaper tolereras inte av den dominanta kulturen. En verklig gemenskap skulle nämligen innebära en samling människor som är mindre beroende av att sälja sin arbetskraft och delta i konsumtionsekonominns ekorhjul. **Den verkliga gemenskapen är det kapitalistiska samhällets värsta fiende.** Sårade och depraverade människor som hålls isolerade från varandra är strävsamma arbetare och ihärdiga konsumenter eftersom de ständigt känner en tomhet i sina liv som de behöver fylla.

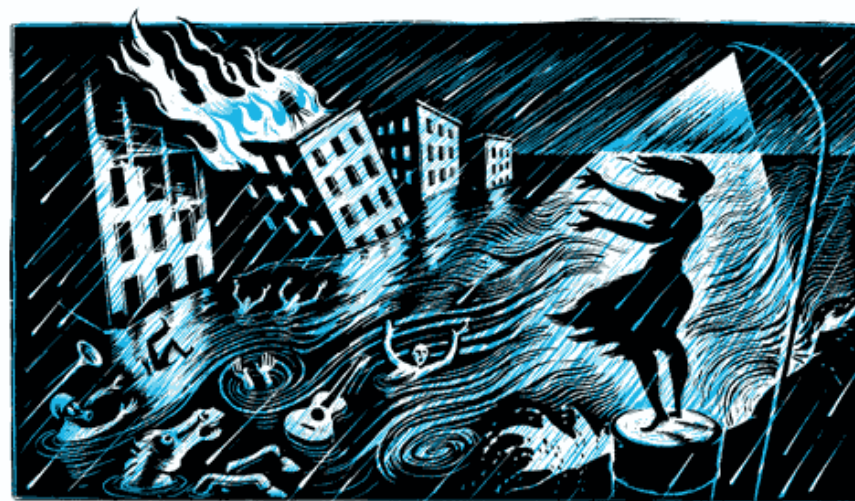
Detta är något som snappats upp av insurrektionalisterna i Frankrike. I texten *The Coming Insurrection* ges vi

*...och när skiten rasar
dansar vi i ruinerna.*

en övertygande bild av hur verkliga gemenskaper kan byggas upp som en form av motkultur inom metropolens massamhälle. Det finns även grupper i Frankrike som experimenterar med kollektivistiska former av ägande där alla inkomster delas i en gemensam pott. Detta är en kollektivistisk idé som går bortom det traditionella boende-kollektivet. Genom denna sort av ömsesidigt beroende tar dessa grupper ett steg bort från sitt

beroende av löneslaveriets ekonomi. Detta är bara ett steg på vägen mot något större. Ju större beroenden gentemot varandra vi utvecklar desto mindre kommer vårt beroende av samhället att bli.

Detta handlar om en form av motstånd som varken är extremt eller till sin natur våldsamt, som varken är höger eller vänster utan bara mänsklig. Genom att bygga egna alternativ här och nu tar vi

avstånd från den hjälplöshet som kapitalismen erbjuder oss. Istället för att passivt vänta på slutet, försöka övertala andra eller utöva makt inom detta instrumentalt förtryckande samhälle, kan vi uppleva en förändring i våra egna liv.

Denna praktiska tillämpning av vår kritik av civilisationen är viktig för att utveckla nya sätt att tänka och relatera på ett handfast sätt till vår egen kamp för frihet. Traditionellt har anarkismen förknippats med en idealistisk världsbild, som även har influerat många av de taktiker man använt sig av. Man tänker att idéer har möjlighet att förändra världen, någonting som inte är osant. Det var idén om det totalitära jordbrukssamhället som förde oss dit vi är idag. Frågan är bara vad som kom först: hönan eller ägget; de materialistiska förutsättningar som ledde till jordbrukets totalitära expansion eller idén om ett totalitärt samhälle och kontroll över naturen?

Kopplingen mellan nya tankesätt och ändrad praxis är grovt överskattad, många studier visar att miljövänligt inställda människor och regeringar inte markant minskar sin negativa påverkan på miljön. Alla vet att klimatet förändras till följd av förbränning av fossila bränslen, men det leder inte till att klimatförändringarna hejdas. Detta är självklart inte på grund av att människor hycklar med sina övertygelser utan beror på materiella orsaker: intressena hos de som äger kapitalet och därmed

har makten att genomföra de mest markanta skillnaderna, samt de fysiska erfarenheter som formar individens världsbild. Vi måste enligt denna tankeskola förändra våra materiella omständigheter för att få till stånd en mer hållbar miljöetik och komma tillrätta med de antropocentriska bakgrundsvärden som ligger latenta i vårt handlande mot naturen. Man kan även ställa sig frågan om det överhuvudtaget går att agera på etiskt korrekt sätt i det djupt omoraliska samhälle som vi idag lever i.

Enda sedan jordbruket tillät oss att mångdubbla vår produktion av mat har vår erfarenhet av beroende av naturen minskat allt mer i takt med vår teknologiska utveckling. Detta gäller allra mest för den mest privilegierade delen av befolkningen som, som sagt, har den största möjligheten att påverka. Vår erfarenhet i den rika delen av världen är inte att naturen är vårt enda sätt att få mat och rent vatten, mat kommer ju från affären och vatten kommer från kranen. Vi vet säkerligen om att detta inte är hela sanningen innerst inne, men vi agerar som om vi verkligen trodde på det. Vi agerar med andra ord utifrån de erfarenheter som vi drar av våra egna materiella omständigheter, att vi i väst med hjälp av ekonomiskt välstånd och avancerad teknologi lyckats frigöra oss från naturen.

Som lösning på detta behöver vi återigen få perspektiv på vad mänskliga

Katastrofen

behov verkligen är, vad som behövs för överlevnad: mat, rent vatten och skydd. Om vi inte förstår hur vi säkrar dessa resurser på naturens villkor så är vi så gott som döda, och tyvärr så kommer vi att dra stora mängder oskyldiga varelser med oss. Men även små upplevelser av samröre med naturen, andra människor eller djur kan vara en startpunkt för nytt tänkande och nytt agerande.

Ett problem med resonemanget är dock att det verkar gå i cirklar om vi förutsätter att vi frivilligt ändrar vår omvärld eller vårt handlande för att uppnå en mer hållbar etik. Det betyder att det skulle behövas en idé om att vårt samhälles förhållnings-sätt till naturen är felaktigt och att vi därför ändrar vårt handlande för att på sikt kunna ändra vår etik. Men om det inte finns någon korrelation mellan idé och handling så kommer inte heller denna omvandling att äga rum.

Kanske är det så illa att det som krävs för att vår praxis, och därmed också vår etik, ska förändras är en

katastrof. En ofrivillig omdaning av våra omständigheter som obönhörligt påminner oss om vår beroendeställning gentemot naturen.

Men om man betänker de rapporter som säger att i stort sett inga icke-domesticerade djur eller människor omkom i en så stor tragedi som 2004 års tsunamivåg i Sydostasien så kan fråga sig vad relationen mellan civilisationen och katastrofen som fenomen är. Är inte den verkliga katastrofen att lever i ett samhälle som störtar med huvudet före mot ekologiskt självmord utan att ha någon som helst möjlighet att stoppa det? Vad är de dödssiffror som döljer sig bakom, bilolyckor, rökning och självmord annat än en ständigt pågående katastrof? Kan vi kalla samhället som vi lever i någonting annat än ett enorm misstag, en katastrof av gigantiska proportioner? Finns det någonting sådant som gott handlande inom den katastrof som är vårt västerländska samhälle?

Det etiska språket, är på samma sätt som allt språk, en ideologisk konstruktion som formats inom katastrofen och det finns därför inget som antyder att detta

språks begrepp, som t.ex. rätt och fel skulle ha någon betydelse i verkligheten. Detta betyder inte att det inte existerar några moraliska värden över huvudtaget, t.o.m. individer utan språk kan ha en väl utvecklad moral, utan snarare att vi har förnekats ett språk som reflekterar verkligheten. Vårt språk reflekterar enbart katastrofen.

Katastrofen har sedan länge inträffat och den har rivit oss bort från våra relationer med vår omvärld och varandra. Om anledningen till katastrofen kan spåras materialistiskt ned till arbetsfördelning och jordbruk eller idealistiskt till antropocentrism spelar egentligen ingen större roll. Det viktiga är hur vi bryter mönstret och återfår våra band med omvärlden.

Om vi accepterar att samhället vi lever i är en katastrof som saknar motstycke och inte tror på en smidig frivillig omvandling till en hållbar livsstil, vad händer då med vårt hopp för framtiden?

Självklart blir det svårt att upprätthålla. Men vad är egentligen hopp och vad är det som vi går runt och hoppas på? Att någon annan ska lösa mänsklighetens problem? Att den katastrof som vi kallar civilisation ska kunna fortsätta härja vår planet i några hundra år till innan de sista resurserna tar slut? Istället för att känna oss uppgivna inför slutet och inbilla oss det som en annalkande våldsamt händelse så måste vi öppna ögonen för hur världen egentligen ser ut. Undergången är redan här, den är det liv som vi lever varje dag. Undergången är här, du har levt i den hela ditt liv. Istället för att tappa modet inför kristna tankespöken om en storartad apokalyps bör vi istället se till den möjlighet som finns i katastrofala händelser som katalysator för förändring.

De små katastroferna, börskrascher, översvämningar och kravaller är vad som krävs för att väcka oss ur den dröm som civilisationens saga har sänkt ner oss i. Genom de små katastroferna kan

...blommar handlingen

vi uppleva livet så som det en gång var och dra erfarenheter som leder oss till nya tankemönster, nya former av gemenskap och organisering, nya taktiker inom politisk kamp.

När hoppet om att din mat ska köras hem till dig i en lastbil är borta kommer du tvingas finna nya sätt att hitta mat. När katastrofsamhället sviker en efter en av sina livsuppehållande funktioner så kommer du och de som du bygger en gemenskap tillsammans med att tvingas finna allt fler vägar till självförsörjning och självorganisering. Så länge vi är beroende av katastrofsamhällets tjänster kommer våra taktiker för att bekämpa det att vara begränsade eftersom vi inte kan skada samhället utan att skada oss själva. Du väljer själv vem som tar första steget i att bryta beroendet.

Det finns ingen lovande morgondag då Partiet segrar och bringar ordning till världen, det finns inget hopp om

några förbättringar andra de som du själv är villig att göra. Så det som blir relevant att fråga sig själv i detta fall blir: vad är värt att kämpa för? Vad är de beredd att försvara? Hur mycket tänker du låta dem ta? Vart går din gräns? Vilka är dina vapen att arbeta med? Vilka är dina närmaste och hur kan ni tillsammans genomföra era mål, skydda det ni älskar eller bara ha mer kul än vad det någonsin varit tillåtet att ha inom gränserna för det här samhället?

Ju längre ut ur ledet vi kommer desto sjukare kommer våra tidigare liv att te sig när utifrånperspektivet framstår allt klarare. Ju högre insatser vi går in med desto högre utdelning kan vi förvänta oss. Ju längre ut vi tar oss desto svårare kommer det bli för dem att någonsin dra in oss igen, desto mer självklar kommer vår kamp att framstå.

"The goal of any insurrection is to become irreversible. It becomes irreversible when you've defeated both authority and the need for authority, property and the taste for appropriation, hegemony and the desire for hegemony"

- The Coming Insurrection

När hoppet dör...

Vid liv gavs ut sommaren 2010 av VSE Media

VSE Media är en anarkoprimitivistisk tankesmedja som vill radikaliserat miljörelsen, politisera hardcore-kulturen, agitera djurrättsrelsen och främja en civilisationskritisk mot-kultur. Vi har sedan 2007 dissat allmänt dumma idéer och hittat på egna, mycket bättre idéer. VSE Media skriver texter och sprider information med civilisationskritiskt budskap via internet, föreläsningar och andra medier, såsom det du håller i din hand just nu. Om du har frågor, vill bidra med texter eller annat material vill komma i kontakt för boka en föreläsning så är du välkommen att maila till: info@vsemedia.se

